

Dječji vrtić "Sunčev sjaj - Nazaret"

Frankopanska 1A

31400 ĐAKOVO

tel: 031/801-255

e-mail: montessori.nazaret@gmail.com

web: www.montessori-nazaret.com

KURIKULUM

DJEČJEG VRTIĆA

SUNČEV SJAJ - NAZARET

Đakovo, rujan 2023. - 2028.

Sukladno članku 15.

Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju

("Narodne novine" broj 10/97, 107/07, 94/13, 57/22) i

Statuta Dječjeg vrtića *Sunčev sjaj-Nazaret*

na sjednici Upravnog vijeća Dječjeg vrtića *Sunčev sjaj-Nazaret*

održanoj 28. rujna 2023.

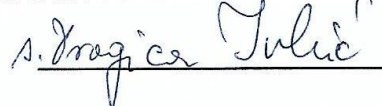
donesen je Kurikulum

za razdoblje od 2023. do 2028. godine.

KLASA: 601-01/23-03/12

URBROJ: 2121-33-00-23-04

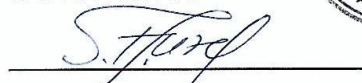
PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

s. Dragica Ivkić

RAVNATELJICA

s. Jelica Đuzel

SADRŽAJ

1. UVOD	4
1.1. VIZIJA	5
1.2. MISIJA	5
2. POLAZIŠTA	6
3. NAČELA	7
4. CILJEVI	8
4.1. OPĆI CILJEVI	8
5. KULTURA VRTIĆA	9
6. VRIJEDNOSTI	9
7. PROSTORNO – MATERIJALNO OKRUŽENJE	10
8. SOCIJALNO OKRUŽENJE	11
9. KOMPETENCIJE	12
10. VOĐENJE VRTIĆA	13
11. PROGRAMI	16
11.1. KRATKI PROGRAMI I TEČAJEVI	17
11.2. PROGRAM STRUČNO-RAZVOJNOG CENTRA.....	18
12. PLANIRANJE I DOKUMENTIRANJE	18
13. VREDNOVANJE	19
14. SURADNJA S RODITELJIMA	19
15. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA	20
16. ZAKLJUČAK	21
17.LITERATURA	21

1. UVOD

Odgajati znači krenuti od onog temeljnog: od ljubavi prema životu!

Naš vrtićki kurikulum predstavlja implementaciju Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj s posebnostima koje nosi naša kršćanska orijentacija izrečena u Programu katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi.

Budući da je vrtić odgojno-obrazovna ustanova, a odgoj predstavlja pedagoški proces formiranja čovjeka, izgrađivanja i oblikovanja ljudskog bića sa svim njegovim tjelesnim, kognitivnim, moralnim, estetskim, izričajnim i radnim osobinama, njegova je osnovna intencija da u konkretnom društvenom uređenju odražava i zadovoljava potrebe društva, tj. ljudi koji to društvo sačinjavaju.

Naš katolički vrtić u tu sveukupnost pedagoških djelovanja ugrađuje i duhovnu komponentu kao važnu pretpostavku cjelovitog razvoja osobnosti i u svemu nastoji odgovoriti potrebama društva, posebice roditelja koji naš vrtić, između ostalih kvaliteta, zbog te komponente i odabiru za svoje dijete. Stoga možemo govoriti o integriranoj, razvojnoj i humanističkoj značajki vrtićkog kurikuluma u kojem se djetetu integrativno i korelacijski pristupa pri stvaranju stimulativnog okruženja. Ono potiče samoorganizacijski potencijal u slobodi odabira sadržaja, ali se i ne zanemaruje uloga odgojitelja, važnost njegova stručna znanja, mogućnost prepoznavanja i osjetljivost na djetetove raznovrsne potrebe (kao i pravovremeno poduzimanje pravilnih radnji), njegova slika o tome što dijete može i treba tijekom predškolskog perioda. Dakle, djeca se potiču na razvijanje spoznaje o sebi i svijetu kroz iskustveno učenje, opažanje, promatranje i istraživanje. Individualizacijom procesa potiče se dijete na učenje u skladu s vlastitim sposobnostima te razvijanje dobno očekivanih vještina, ali i usmjeravanje od strane odgojitelja, njegovo kvalitetno promišljanje i planiranje poticaja i sadržaja.

Vrtić kao ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja dinamičan je, fleksibilan i kompleksan sustav u kojem raznovrsni čimbenici utječu jedni na druge. Kvalitetan odgojno-obrazovni proces i kurikulum nastaju zajedničkim djelovanjem i promišljanjem svih čimbenika. Taj proces je dugotrajan i zahtjevan. Zahtijeva profesionalno znanje i razumijevanje vlastite odgojno-obrazovne prakse, kontinuirani profesionalni razvoj, suradničke odnose s

obiteljima djece, drugim vrtićima i ostalim nadležnim institucijama, spremnost na povezivanje sa stručnjacima i svim važnim tijelima lokalne zajednice.

Katolički dječji vrtić uz sve dosad rečeno kao svoju posebnost i poslanje, prema Deklaraciji o kršćanskom odgoju, promiče „ljudsku kulturu prema poruci spasenja tako da svjetlo vjere obasjava spoznaje o svijetu, životu i čovjeku.“ Kako je obveza svakog vrtića da se kontinuirano usklađuje i s nacionalnim zahtjevima koji su sadržani u *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (polazištima, vrijednostima, načelima i ciljevima koje on sadrži), katolički vrtić pridodaje tome svoju autentičnu kršćansku i etičku dimenziju, koja sa sustavom vrijednosti i vizijom, stvara svoju prepoznatljivost.

VIZIJA

Vrtić čiji će identitet biti prepoznatljiv po življenim kršćanskim, a posebno obiteljskim vrijednostima, u kojem će svi sudionici biti otvoreni kreiranju i usavršavanju odgojno-obrazovnih ciljeva, integraciji novih pedagoških ideja te cjeloživotnom obrazovanju svojih djelatnika.

MISIJA

Biti vrtić čiji se odgojno-obrazovni rad temelji na kršćanskom vrijednosnom sustavu, a njegova kvaliteta odnosa i okruženja potiče cjeloviti odgoj djeteta, njegovu osobnu izgradnju, prihvaćanje drugoga, poštivanje različitosti, stvaralaštvo te razvoj kompetencija za cjeloživotno učenje.

Dječji vrtić “Sunčev sjaj - Nazaret” je javna predškolska ustanova privatnog statusa. Vlasnik i osnivač vrtića je vjerska zajednica - Samostan Milosrdnih sestara sv. Križa sa sjedištem u Đakovu.

Dječji vrtić „Sunčev sjaj - Nazaret“, Đakovo započeo je raditi 11. 07. 1997. godine kao centralni objekt sa svojom podružnicom u Zagrebu istoga imena.

U centralnom objektu u Đakovu su četiri odgojno - obrazovne skupine koje rade po verificiranom programu odgojno-obrazovnog rada prema koncepciji Marije Montessori za djecu rane i predškolske dobi. Sve skupine su mješovite: 1 jaslička Montessori skupina (djeca u dobi od 1,5 do 3 godine) i 3 vrtićke Montessori skupine (od 3 godine do polaska u školu). U svakoj skupini rade po

dvije odgojiteljice. Sve odgojiteljice, osim završene osnovne struke za odgojiteljicu predškolske djece, imaju završenu i neku drugu edukaciju: Montessori edukaciju za djecu 3 – 6 godina (AMI ili edukaciju u stručno razvojnom centru Srčeko i Vrbik), Montessori edukaciju za djecu 0 – 3 godine, edukaciju za odgojiteljice u vjeri Kateheze Dobroga Pastira. Sve zajedno u Vrtiću radi 9 odgojiteljica, te ravnateljica.

U podružnici Zagreb su tri mješovite odgojno-obrazovne skupine za djecu od 3 – 6 godina. Dvije skupine imaju verificirani program odgojno-obrazovnog rada prema koncepciji Marije Montessori za djecu rane i predškolske dobi. U svakoj skupini rade po dvije odgojiteljice, a vrtić ima zaposlene i stručne suradnike: pedagoginju, psihologinju, logopedinju i zdravstvenu voditeljicu.

Utemeljitelji naše Družbe otac Teodozije Florentini i Majka Terezija Scherer živjeli su u vremenu previranja, neimaštine i siromaštva 19. stoljeća. Osnivajući Družbu htjeli su pomoći najpotrebnijima. Gledajući izrabljivanje djece, gradili su škole i vrtiće, želeći pomoći najugroženijima – djeci. Polazili su od postavke da obrazujući dijete dajemo nadu da će svijet biti bolji i drugačiji. Kao Milosrdne sestre sv. Križa širile smo tijekom stoljeća i pol milosrđe gdje god je trebalo i na sve moguće načine. To je i danas naša nakana i misao vodilja u radu na području odgoja i obrazovanja djece u dječjim vrtićima.

2. POLAZIŠTA

Polazišta za naš rad su slijedeći postojeći dokumenti:

- Nacionalni okvirni kurikulum (2015.)
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
- Konvencija o pravima djeteta (2001.)
- Program katoličkog vjerskog odgoja djece predškolske dobi (2001.)
- Deklaracija o kršćanskom odgoju (1965.)
- Spisi naših utemeljitelja, posebno oni koje se odnose na odgoj djece i prenošenje kršćanskih vrijednosti

- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (1997.) sa izmjenama i dopunama
- Državni pedagoški standard (2008.)
- Smjernice za strategiju odgoja, obrazovanja, znanosti i tehnologije (2012.)

3. NAČELA

- **Fleksibilnost odgojno-obrazovnog procesa** koja omogućuje prilagodljivost konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi kao i kulturi okruženja i vrtića.
- **Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju ukazuje na potrebu široke mreže odnosa** (vrtić i društvena sredina, obitelj i vrtić, Crkva i vrtić) u zajedničkom projektu stvaranja novoga prirodnijeg kontinuiteta odgojno-obrazovnog koncepta koji podržava cjeloživotno učenje stručnjaka svih profila u vrtiću.
- **Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse** na osobnoj, građanskoj, društvenoj, profesionalnoj i vjerskoj dimenziji.
- **Su-odgojiteljsko partnerstvo među odgojnim institucijama** koje pretpostavlja otvorenu, podržavajuću i ravnopravnu komunikaciju i skrb za pojedino dijete s ciljem cjelovitog razvoja djetetove osobnosti.
- **Iskustva svakodnevnoga života djeteta, učiniti mjestom iskustva s Bogom** koji otvara prostor djetetu, da na primjeren način doživljava transcendentnost ljudskog života i svijeta uopće.

4. CILJEVI

Opći ciljevi rada navedeni su u kurikulumu dok se specifični ciljevi razrađuju unutar Godišnjeg plana i programa vrtića za svaku pedagošku godinu.

4.1. OPĆI CILJEVI:

- Dosljedno odgovaranje na fiziološke, emocionalne, kognitivne, duhovne i druge specifične potrebe djeteta kao i razvoj djetetovih osobnih potencijala.
- Poticanje istraživačkog potencijala i čuđenja djece za prirodu, aktivnosti, materijale i poticaje uz uvažavanje individualnih interesa djeteta.
- Poticanje i razvijanje znatiželje za različite aktivnosti, načine igre i izražajna sredstva.
- Poticanje uključenosti djeteta u procese učenja, traženje izvora učenja i praktičnu primjenjivost istoga.
- Razvijanje socijalnih vještina djeteta s ciljem ostvarivanja komunikacije u skladu s dobi, s vršnjacima i odraslima.
- Poticanje asertivnog ponašanja koje uči kako se drugoga uvažava kao osobu.
- Omogućavanje djetetu aktivnog kreiranja vlastite okoline unutar institucije vrtića s naglaskom na razvoj individualnih potencijala pojedinog djeteta.
- Prihvatanje različitosti pojedinog djeteta i razvijanje tolerancije i uvažavanja u skupini djece (prihvatanje djece pervazivnog spektra, kognitivnih deficita i djece sa specifičnim poteškoćama).
- Razvijanje pozitivne slike o sebi i samopoštovanja djeteta.
- Poticanje i održavanje pozitivne socijalne klime unutar pojedine skupine.
- Razvijanje odgovornosti u skladu s pravilima i zahtjevima socijalne skupine te poticanje traženja mogućnosti pružanja doprinosa zajednici.
- Poticanje odgovornog ponašanja djeteta prema sebi i drugima.
- Pripremati dijete za aktivno sudjelovanje u promoviranju mira (prema sebi, drugome i prirodi) te ljudskog dostojanstva na svim razinama.

- Polaženje, kao i naši Utemeljitelji, od misli vodilje „Potreba vremena, volja je Božja“, te u skladu s time, odgovaranje na potrebe svakog pojedinog djeteta, roditelja i okruženja.
- Stvaranje ravnoteže između racionalnog spoznavanja svijeta i etičkog vrednovanja.

5. KULTURA VRTIĆA

Kulturu našeg katoličkog vrtića čini okruženje koje ima svoj, autentičan evanđeoski sustav vrijednosti, ima sudionike sa svojim ulogama, kvalitetne i iskrene odnose, obveze, prava i odgovornosti. Kultura vrtića je čvrst temelj za odgojno-obrazovnu praksu te pri tom predstavlja prioritarno vrijednosno izvorište.

Vrijednosni stavovi prožimaju se i kroz bitne odrednice strukturiranog prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja.

6. VRIJEDNOSTI

- **Duh evanđelja** – iz kojega proizlaze sve druge vrijednosti.
- **Dobrota** kao životno opredjeljenje, temeljena na činjenju drugome onoga što želimo da drugi čine nama.
- **Tolerancija** - označava prihvaćanje i razumijevanje različitosti, razvoj osjetljivosti za drugoga, senzibilitet za tuđe potrebe.
- **Odgovornost** - preuzimanje brige za sebe i druge te za posljedice svojeg ponašanja. Uvijek je pokretana autentičnim humanim vrijednostima.
- **Iskrenost** kojom se potiče na verbaliziranje istine u svim oblicima komunikacije sa svim sudionicima odgojno obrazovnog procesa.
- **Identitet** - razvijanje pozitivne slike o sebi u kontekstu djeteta kao pojedinca i djeteta integriranog u skupinu.
- **Empatija** koja podrazumijeva razumijevanje vlastitih i tuđih osnovnih emocija i načina njihova izražavanja na socijalno prihvatljiv način.
- **Cjelovitost** tjelesnog, duhovnog, psihološkog i socijalnog bića.
- **Duhovnost kao** dimenzija cjelovitosti djetetova bića koja zadovoljava najdublju životnu potrebu, potrebu za ljubavlju – odnosom s Bogom.

- **Znanje** kao vrijednosna kategorija koja podrazumijeva učenje putem igre, otkrivanja, poticanja znatiželje i stvaralaštva kroz različita poticajna sredstva u okruženju.
- **Nacionalni identitet** koji se odnosi na poznavanje domovine, ljepotu, bogatstvo, prošlost, doprinos znanosti, umjetnosti i kulturi. Pod time se podrazumijeva upoznavanje s kulturnom, sakralnom baštinom, tradicijom i općenito običajima i vjerom naroda. Nacionalni identitet prepoznaje i ljubi čovjeka i domovinu.

7. PROSTORNO - MATERIJALNO OKRUŽENJE

Prostorno i materijalno montessori okruženje predstavlja jedan od segmenata koji bitno utječu na djetetov razvoj jer dobro pripremljena multisenzorička okolina, koja odgovara aktivnoj prirodi učenja djeteta, motivira dijete da istražuje, stječe iskustva, potiče ga na otkrivanje i rješavanje problema te razvijanje svojih potencijala.

Pravilno strukturiran prostor djeci omogućuje različite socijalne interakcije, dinamičnu komunikaciju, ali i istovremeno nudi priliku za individualnu igru i samostalnu aktivnost.

Svojim izgledom svaki kutić mora biti dio cjeline cjelokupnog montessori okruženja u sobi dnevnog boravka, a svojom svrhom biti po mjeri djeteta, zadovoljiti estetsku komponentu pri odabiru materijala i poticaja te biti primjeren djetetovim potrebama, a prije svega dati djeci osjećaj zadovoljstva, ugone i želje za sudjelovanjem u raznovrsnim aktivnostima i poticajima te napose biti siguran za dijete. Pri stvaranju montessori okruženja (ali i odnosa u njemu) značajna je uloga odgojitelja koji promatra, vrednuje i planira sve dimenzije djetetovog okruženja.

Prostor za vjerski odgoj (atrij) ili vjerski kutić, kao posebnost katoličkih vrtića, također je dio djetetova okruženja i on mora biti strukturiran na način da djetetu pruža osjećaj dobrodošlice, zadovoljstva i ugone. Kao mjesto gdje dijete može pronaći svoje mjesto za mir, ali i priliku za socijalnu interakciju s drugom djecom. On je i mjesto zajedničkog okupljanja kako bi se razvio osjećaj pripadnosti skupini, kako bi se na kvalitetan način riješili sukobi, kako bi se

porazgovaralo o osjećajima, mislima i idejama te ih se podijelilo s drugima. On može biti mjesto okupljanja u smislu zajedničkog druženja, razgovaranja, čitanja i slušanja biblijskih tekstova te mjesto za poticanje govornog stvaralaštva, tzv. "prostora za govor", na kojega djeca svakako imaju pravo.

Prostor za vjerski odgoj (atrij) ili vjerski kutić može biti prostor za sve oblike komunikacije i poticaj na sve oblike izražavanja djeteta, mjesto gdje se stječu dobra, vrijednosna iskustva, a vrijeme provedeno u njemu puno Božje prisutnosti i radosti, koja se pri tom osjeća i širi oko sebe te postaje i poticajan prostor za djetetovu komunikaciju s drugom djecom, odgojiteljem i s Bogom.

Dijete treba biti su-kreator toga prostora i osjećati se u njemu slobodno i kreativno.

8. SOCIJALNO OKRUŽENJE

Socijalna dimenzija djetetova okruženja osigurava kvalitetnu komunikaciju i kvalitetu međusobnih odnosa kod svih sudionika procesa, uključuje sve oblike suradnje i osigurava djetetovu afirmaciju unutar skupine. Stoga obilježja socijalnog okruženja u katoličkom vrtiću su ona u kojem se:

- osjeća sigurnost, dobrodošlica, toplina, zadovoljstvo, susretljivost, razumijevanje, prijateljstvo, solidarnost, ljubav koja upućuje na bližnjega,
- vlada povjerenje i gdje se poštuje osobnost svakoga,
- dijete osjeća slobodnim iznijeti svoje mišljenje, stavove, brige, strahove, u kojem može zadovoljiti radoznalost u skladu sa potrebama i željama,
- poštuju i njeguju različitosti te stvara inkluzivno okruženje,
- potiču svi aspekti komunikacije (slušanje drugoga, verbalno i neverbalno izražavanje) u cilju unapređenja međusobnih odnosa,

- problemi rješavaju na konstruktivan način vodeći se pozitivnim primjerima iz Evanđelja,
- postoji kvalitetan odnos između odgojitelja i djece, te svih odraslih osoba u ustanovi i izvan nje (odgojitelja međusobno, odgojitelja i osoblja u ustanovi i vanjskih institucija),
- u kojem su roditelji poželjni partneri u odgojno-obrazovnom procesu,
- u kojem dijete vidi življenu suradnju na svim razinama.

9. KOMPETENCIJE

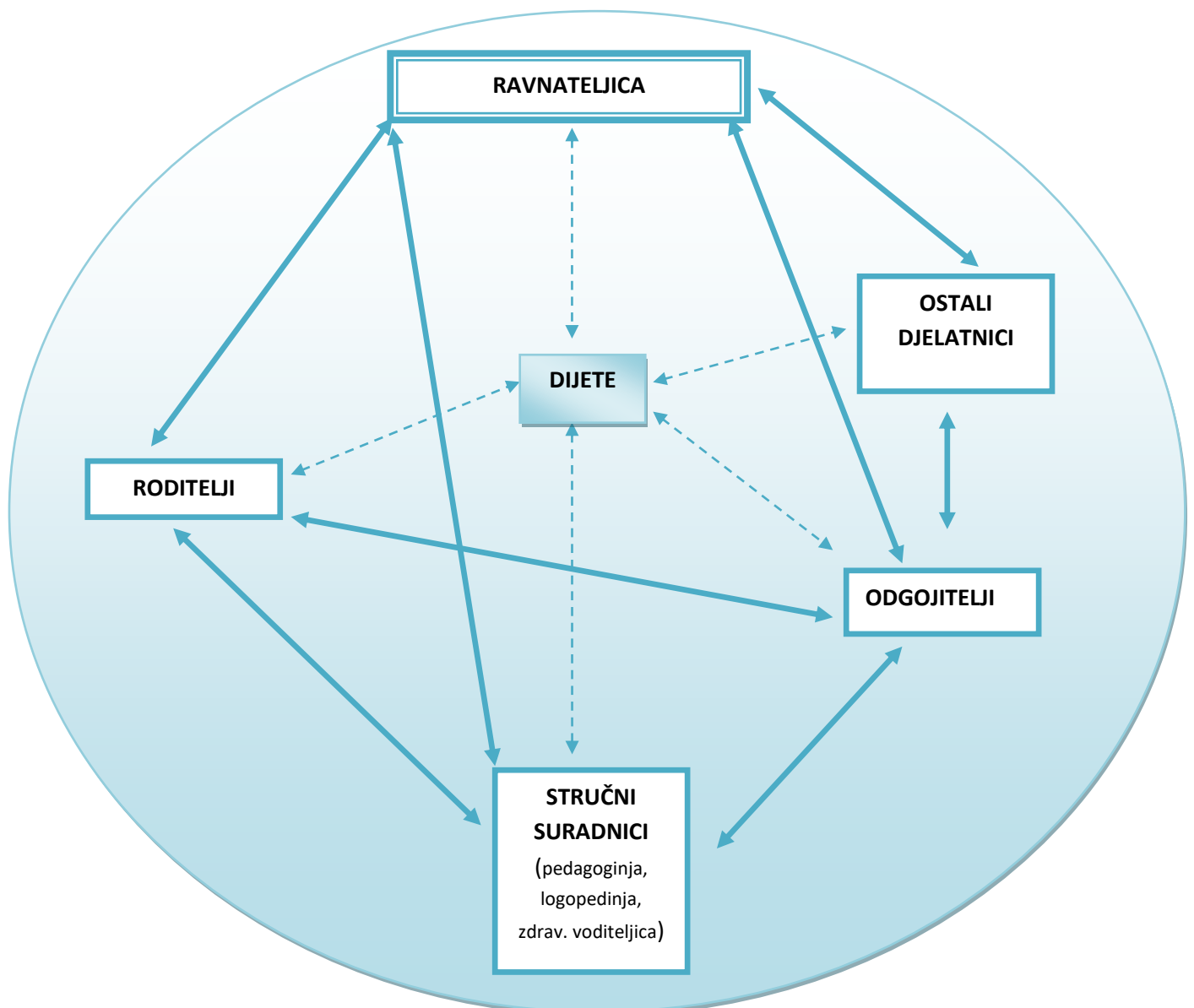
Sukladno *Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* u vrtiću će se osnaživati slijedeće kompetencije :

- **Komunikacija na materinskom jeziku** – osigurava djetetu okolinu za razvoj jezičnog identiteta: dobar govorni uzor (pravilan hrvatski jezik), uvijete za sporazumijevanje, za usmeno izražavanje svojih doživljaja, misli, osjećaja i iskustava, učenje društvenih ponašanja, pravila, običaja.
- **Komunikacija na stranim jezicima** – situacijskim pristupom učenju omogućuje djetetu upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranog jezika u različitim aktivnostima i situacijama.
- **Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju** – kroz istraživanje, primjenu logičkog mišljenja u rješavanju problemskih zadataka dijete se potiče na otkrivanje, istraživanje i zaključivanje o svijetu koji ga okružuje.
- **Digitalna kompetencija** – uvodi dijete u mogućnosti informacijske tehnologije i njezine upotrebe u razvojno primjerenim aktivnostima.
- **Vještine učenja** – usmjeravaju na razne mogućnosti strategija učenja svakog djeteta i usmjeravanje u procesu stjecanja znanja.
- **Socijalna, građanska i duhovna kompetencija** – potiče na odgovornost iz ljubavi prema sebi i drugima, tolerantno i suradničko ponašanje i nenasilno rješavanje sukoba.
- **Inicijativnost i poduzetnost** – kroz stvaralački i kreativni rad potiče djecu na inovativnost i preuzimanje inicijative.

- **Kulturna svijest i izražavanje** – kroz različite ekspresivne modalitete (glazba, ples, kazališna, književna i vizualna umjetnost) omogućuje djetetu izražavanje osjećaja, misli, ideja, iskustava bez potrebe za evaluacijom ili samoevaluacijom.

10. VOĐENJE VRTIĆA

U bitnim segmentima odgojno obrazovnog rada sudjeluju svi relevantni sudionici odgojno obrazovnog procesa.

Slika 1. Shematski prikaz povezanosti različitih uloga u vrtiću s djetetom kao središtem odgojnog procesa.

Dječji vrtić Sunčev sjaj – Nazaret raspolaže s kapacitetom od 7 odgojnih skupina. Ukupan broj djece upisanih u vrtić je 161.

Centralni objekt Đakovo ima četiri odgojne skupine:

- Starija montessori jaslička skupina „Radost“
- Mješovita montessori vrtićka skupina „Dobrota“
- Mješovita montessori vrtićka skupina „Ljubav“
- Mješovita montessori vrtićka skupina „Mir“

Podružnica Zagreb ima tri odgojne skupine:

- Mješovita montessori vrtićka skupina „Ptičice“
- Mješovita vrtićka skupina „Ribice“
- Mješovita montessori vrtićka skupina „Pčelice“

Objekt	Odgojne skupine	Broj djece	Ukupan br. djece	ODGOJITELJICE
Centralni objekt Đakovo	starija jaslička 1,5 - 3. god.	18	91	Božica Sajler, VŠS Marijana Mikić VŠS
	mješovita vrtićka od 3 - 6 god.	26		Rozalija Đambić, VŠS Kristina Garić, VŠS
	mješovita vrtićka od 3 - 6 god.	23		s. Dragica Ivkić, VSS s. Domagoja Leović, VŠS
	mješovita vrtićka od 3 - 6 god.	24		Katarina Mlinarević, VŠS Zdenka Balabanić, VŠS
Podružnica Zagreb	mješovita vrtićka	23		Andreja Pribanić, VŠS s. Janja Tomić, VŠS

	3 - 6 god.		70	Ana Nikolić, SSS njega, skrb i pratnja
	-mješovita vrtićka 3 - 6 god.	24		Ivona Lukac, VŠS s. Vesna Stojanović, VSS
	-mješovita vrtićka od 3 - 6 god.	23		Izabela Kordić, VŠS Kristina Lovreković, VŠS

STRUČNI SURADNICI I OSTALI RADNICI:

Ravnateljica Dječjeg vrtića – s. Jelica Đuzel, VŠS

Voditeljica podružnice Zagreb - s. Vesna Stojanović, VSS

Psihologinja u podružnici Zagreb – s. Dubravka Medak, VSS

Zdravstvena voditeljica u Podružnici Zagreb – Katarina Kovačević, s. Margarita Marija, VSS

Logopedinja (u tijeku natječaj)

Voditeljica igraonice na engleskom jeziku: Katica Martinković, s. Nada, VŠS

Tajnica - Suzana Šereš, s. Marcela, VSS

Voditeljica računovodstva, Đakovo - Josipa Bratec, VSS (zamjena Ena Raguž, VSS, KP – Konto promet)

Računovodstveno-administrativni poslovi, Zagreb – s. Rozalija Nikolić, SSS

Servirke – spremačice – Vesna Bosak i Veronika Brekalo, SSS

Spremačice – Ivana Josipović, Bernarda Dobrenić, SSS

Kućni majstor: Kristijan Kordić i Luka Radman, SSS

Tečajevi: Engleski – Gigi , Ritmika i ples – Sanja Filipović

11. PROGRAMI

- **Redovni 10 - satni program**

Zadaće i aktivnosti redovnog programa odgojno-obrazovnog rada ostvaruju se u svim objektima Dječjeg vrtića na temelju Godišnjeg plana i programa rada.

- **Odgojno-obrazovni program Marije Montessori**

U centralnom objektu Đakovo provodi se u sve 4 skupine odgojno-obrazovni program Marije Montessori, a u podružnici Zagreb u dvije skupine.

Planira se ove godine uz pomoć europskih fondova proširenje na još jednu skupinu od 20 -tak djece. Odgajati prema Montessori načelima znači pomagati životu i odgajati za život. „Pomozi mi da to učinim sam!“, misao je koja je temelj svega rada. Ova pedagogija koja polazi od djeteta i kojoj je u središtu dijete, nudi program kojem je svrha omogućiti djetetu da razvije svoje sposobnosti i ostvari cjelovitu, slobodnu, neovisnu i odgovornu ličnost. Maria Montessori razvila je posebni pribor koji djetetu omogućuje steći znanja i vještine potrebne u svakodnevnom životu u smislu brige za sebe, brige za druge, brige za okoliš, vještine klasificiranja i sortiranja različitih osjetnih modaliteta, vještine govorenja, pisanja i čitanja, vještinu brojenja i računanja, likovnog, glazbenog i ritmičkog izražavanja, te spoznaje općenito o svijetu i kulturi. Ona naglašava učenje putem svih pet osjetila.

Djeca u Montessori skupinama uče u skladu sa svojim potrebama, izabirući neku od ponuđenih aktivnosti koje se nalaze u pripremljenoj okolini, odnosno boravku. Montessori pribor ima vrlo važnu ulogu u ovoj metodi i podijeljen je u pet područja rada: pribor za vježbe praktičnog života, pribor za razvoj osjetila, pribor za matematiku, pribor za razvoj govora, čitanja i pisanja i pribor za kozmički odgoj.

U svakoj odgojnoj skupini rade po dvije odgojiteljice sa završenom Montessori edukacijom.

- **Program vjerskog odgoja prema Montessori načelima - Kateheza Dobroga Pastira**

Maria Montessori potvrđuje da je religioznost, životni element za razvoj djeteta i da ono treba imati religiozno iskustvo od samoga rođenja, jer ako mu nedostaje religiozno iskustvo, tada će mu manjkati nešto što je temeljno za skladan razvoj čovjeka. Ona kaže: „Dijete je u prvomu razdoblju svojega života tako ovisno o Bogu kao što njegovo tijelo potpuno ovisi o prirodnim zakonima koji ga oblikuju“. Odlučujuća osoba u ovoj pedagogiji nije odgojitelj koji „čuva“ dijete, nego novo dijete koje u sebi nosi načelo razvitka i koje Maria Montessori

naziva ocem čovječanstva. Kateheza Dobrog Pastira po načelima Montessori pedagogije obuhvaća sadržaje iz Liturgije i Biblije – Novi Zavjet. Program se odvija u posebnoj prostoriji – atriju, gdje svakodnevno dolaze djeca iz pojedinih skupina, dok jaslička skupina ima skraćeni i prilagođen program Kateheze Dobroga Pastira u svom prostoru dnevnog boravka. Sadržaji se integriraju inicijativom djece u ostale aktivnosti kroz dan.

- **Program predškole**

Program rada predškole za djecu koja su polaznici vrtića i školski su obveznici, ostvaruje se u okviru redovitog rada vrtića od 1. 10. do 31. 05. u okviru jedne pedagoške godine. Cilj ovog programa je poticanje cjelovitog razvoja djeteta, te osiguravanje u godini pred polazak u školu, poticajnog okruženja u kojem će moći razviti sve svoje osobne potencijale. Namjera je razvijati pozitivne stavove djeteta prema školi, razvijati radne navike, zadovoljiti djetetove interese kojima će steći potrebna znanja, vještine i navike za polazak u školu.

11.1. KRATKI PROGRAMI I TEČAJEVI

Vrtić nudi kratke specijalizirane programe, verificirane od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja, koji se provode u popodnevним satima, a voditeljice su educirane odgojiteljice ili vanjski suradnici.

U centralnom objektu u Đakovu

- **Engleski jezik**

Program engleskog jezika provodi educirana odgojiteljica za dvije skupine djece, dva puta tjedno u trajanju od 45 minuta.

U Podružnici Zagreb

U Podružnici Zagreb ponuđeni su slijedeći tečajevi:

- engleski jezik - nositelj programa je M.V.M. „Cvrčak“ d.o.o.
- ritmika i ples - nositelj programa je M.V.M. „Cvrčak“ d.o.o.

Programi se ostvaruju u poslijepodnevним satima dva puta tjedno za svaku grupu djece u višenamjenskoj dvorani vrtića.

11.2. PROGRAM STRUČNO-RAZVOJNOG CENTRA

Dječji vrtić Sunčev sjaj-Nazaret primio je u prosincu 2019. od Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta ponovno Rješenje o imenovanju stručno-razvojnog centra radi unapređivanja stručnog rada u području ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja i stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika u dječjim vrtićima za provedbu programa katoličkog vjerskog odgoja pod nazivom „Kateheza Dobroga Pastira“ po načelima Montessori pedagogije na četiri godine.

Vrtić kao stručno-razvojni centar nakon stečenih iskustava i znanja u radu, posebice u području vjerskog odgoja i dalje ima namjeru prenositi ih odgojiteljima/cama u vjeri i stručnim suradnicima u predškolskim ustanovama te im pomoći u izgradnji novih iskustava i znanja. U dosadašnjoj praksi stručnog usavršavanja i u suradnji s drugim predškolskim ustanovama i stručnjacima, pokazalo se veliko zanimanje i potreba za stručnim usavršavanjem odgojitelja/ica u vjeri i stručnih suradnika za sadržaje iz područja vjerskog odgoja.

Stoga će Stručno-razvojni centar Dječji vrtić Sunčev sjaj – Nazaret će nastaviti sa stručnim usavršavanjem.

12. PLANIRANJE I DOKUMENTIRANJE

Planiranje i dokumentiranje u vrtiću podrazumijeva:

- dokumentacija odgojitelja (sukladno važećim pravilima o pedagoškoj dokumentaciji) gdje odgojitelj promišlja, timski se dogovara i planira poticaje i aktivnosti u djetetovu okruženju, bilježi interakcije, inicira i prati projekte, sklopove aktivnosti i vrednuje,
- individualni portfolio djeteta s ciljem sustavnog prikupljanja segmenata dokumentacije koja omogućuje promatranje, razumijevanje djece, njihovih aktivnosti i bolju procjenu njihova razvoja, samorefleksije djece, anegdotski zapisi, crteži, slike, verbalni izričaji, foto i video snimke,
- posredovanje dijelova dokumentacije roditeljima kao poticaj suradnji i suodgojiteljskom partnerstvu.

13. VREDNOVANJE

Čimbenici vrednovanja u vrtiću su:

- odgojitelji i drugi stručni suradnici u vrtiću
- djeca
- roditelji
- nadležne institucije

Kvalitetu vrtića odražava, uz međurelacijsku povezanost čimbenika, njezina kurikulumska određena prepoznatljivost, okruženje u vrtiću, odnosi, kvalitetna komunikacija te njezin vrijednosni sustav.

Važan element kvalitete čini i osposobljenost svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa za stalnu i kvalitetnu samoprocjenu.

Vrtić se u svojoj široj sredini uključuje, i kao katolički prepoznaje, u suradnji s ustanovama i institucijama na području djelovanja u radu Đakovu i Zagrebu:

- svečanosti i manifestacije (Đakovački vezovi, Advent u Đakovu, Dobro je činiti dobro, koncert Djeca djeci, Olimpijada dječjih vrtića i sl.)
- suradnja s kulturno-umjetničkim ustanovama i kazališnim kućama: odlazak u knjižnice, kazališta, muzeje, galerije, sudjelovanje na likovnim izložbama, kao i gostovanje kazališta ili pojedinih umjetnika u vrtiću, snimanje animiranog filma.
- Župnim uredima župe Svih svetih Đakovo i Svetog Antuna Padovanskog Zagreb, Caritasom Zagrebačke nadbiskupije (npr. blagoslov djece na blagdan sv. Antuna Padovanskog, organiziranje humanitarne akcije Korak za život i dr.).

14. SURADNJA S RODITELJIMA

Roditelji su ravnopravni članovi vrtića, sudgojitelji u partnerstvu. Svakodnevno se uključuju u rad vrtića kroz individualne razgovore i informacije, roditeljske sastanke (informativni, komunikacijski i predavački), kutić za roditelje (prezentacija različitih vidova dječjeg stvaralaštva, foto i video zapisi, ponuda biblijskih i književno umjetničkih tekstova kao poticaj za osobnu i duhovnu formaciju, razne obavijesti).

Ukoliko roditelj izrazi želju u posebnim prigodama moguće je ostvariti i direktnu posjetu obitelji. Suradnja s roditeljima se ostvaruje i kroz gostovanje roditelja u vrtiću ili skupini gdje roditelji predstavljaju svoja zanimanja, rade različite projekte s djecom ili djeca posjećuju radna mjesta roditelja i upoznaju se s njihovim zanimanjem.

Vrtić je otvoren prema roditeljima, posebno kroz adaptacijski period djeteta, kroz aktivno sudjelovanje u radu skupine i vrtića, u organizaciji i realizaciji izleta, druženja, radionica, blagdanskih svečanosti i euharistijskih slavlja. Od zajedničkih svečanosti možemo navesti: Dani kruha, Božićne svečanosti, završne svečanosti, Dan očeva i majki, zajednička slavlja svetih misa i druženja nakon toga.

15. PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA

Cilj profesionalnog razvoja djelatnika je usvajanje novih znanja, vještina i kompetencija te propitivanje stavova i vrijednosti kako bi odgojitelji dobili potrebne informacije i kako bi im se omogućilo transformiranje. Stvarno unapređenje rada odgojitelja nužno mora započeti prepoznavanjem, otkrivanjem i osvještavanjem svog odgojnog pristupa, tj. stvarne kvalitete svog rada s djecom, što je moguće postići jedino kontinuirano istražujući i preispitujući svoju odgojnu praksu, raspravljajući o njoj s kolegicama i timom, tj. stvarajući i oblikujući zajedničku teoriju odgoja koja proizlazi iz odgojne prakse. To se događa u ozračju povjerenja svih sudionika koji u tom procesu sudjeluju. Te kompetencije timskog rada i samorefleksije odgojitelji i stručni djelatnici vrtića mogu razvijati uz kvalitetno osmišljen plan stručnog usavršavanja na svim razinama (unutar vrtića, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje, Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije, nad/biskupijski katehetski uredi, Hrvatska redovnička konferencija, kulturne i druge institucije). Profesionalno umrežavanje katoličkih vrtića provodi se kroz redovite susrete kojima je cilj razmjena informacija te unapređenje kvalitete rada. To ne isključuje umrežavanje s drugim predškolskim ustanovama, osobito u malim sredinama.

Budući da u procesu odgoja na dijete ne djeluju samo riječi, nego cjelokupno ponašanje i osobnost odgojitelja u tom procesu sazrijevanja profesionalne uloge, odgojitelj u katoličkom vrtiću treba se uvijek i iznova vraćati na autentične izvore Evanđelja iz kojeg će crpsti snagu za svoj profesionalni rast kroz kvalitetno osmišljeno planiranje, realizaciju i vrednovanje svoga rada. U tu svrhu organiziraju se i duhovne obnove za odgojitelje, a i ostale djelatnike vrtića.

16. ZAKLJUČAK

Dječji vrtić treba djetetu omogućiti cjeloviti osobni razvoj jer je to pretpostavka dobrog snalaženja djeteta u svijetu koji ga okružuje. U današnjem traženju temeljne odgojno-obrazovne paradigme koja bi jamčila cjeloviti odgoj, katolički vrtić teži ka tome da uspostavi ravnotežu između duhovnog i materijalnog, racionalnog i intuitivnog, kvalitativnog i kvantitativnog. Ovim kurikulumskim usmjerenjem promišljalo se o stvaranju preduvjeta kako bi se svako dijete razvijalo u svojoj bitnosti, neponovljivosti i u skladu s tim razvijalo znanja, kompetencije, potencijale koje u sebi nosi, ali i vrednote jer bez vrijednosti znanja i kompetencije gube značenje.

17. LITERATURA

1. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Zagreb, 2014.
2. Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije, Narodne novine 124/14.
3. Humanistička razvojna koncepcija, Zavod za školstvo, Zagreb, 1991.
4. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, Zavod za školstvo, Zagreb, 1991.
5. Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Profaca, Starc, Letica, Pleša, Golden marketing, Zagreb, 2004.
6. Program katoličkoga vjerskog odgoja djece predškolske dobi, Nacionalni katehetski ured Hrvatske biskupske konferencije i Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb, 2001.
7. Biblija, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1980.
8. Katekizam katoličke crkve, Hrvatska biskupska konferencija i Glas koncila, Zagreb, 1994.
9. Vaše kompetentno dijete, Jesper Juul, Naklada Pelago, Zagreb, 2011.
10. Pomozimo im rasti: Priručnik za partnerstvo odgojitelja i roditelja, Mirjana Milanović, Golden marketing, 2014.
11. Živjeti i učiti prava, Odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja, Maleš, Milanović, Stričević, Filozofski fakultet, Zagreb, 2003.
12. Odgajatelj kao reflektivni praktičar, Visoka učiteljska škola, Petrinja, 2006.
13. Zakon o predškolskom odgoju i naobrazbi, Narodne novine 10/97, 107/07 i 94/13.
14. Državni pedagoški standard predškolskoga odgoja i naobrazbe, Narodne novine 63/08 i 90/10.